

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний економічний університет
Факультет фінансів

Кафедра економічної теорії

Міждисциплінарна курсова робота

з економічної теорії

на тему:

**«Інвестиційний клімат в Україні та його вплив на
інвестиційну діяльність»**

Студентки 2 курсу групи Ф-22

Яхторович Х.С.

Науковий керівник: к. е. н., викл.

Вірковська А.А.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ECTS

Тернопіль - 2017

План

Вступ

1. Поняття інвестиційного клімату та фактори його формування.
2. Оцінка інвестиційного клімату в Україні впродовж 2013-2015 рр.
3. Проблеми та напрями активізації інвестиційної діяльності в національній економіці.

Висновки

Список використаних джерел

Вступ

Світовий досвід показує, що держава не може розвивати свою економіку без залучення та ефективного використання інвестицій. Накопичуючи приватний, державний чи іноземний капітал, забезпечуючи доступ до сучасних технологій та менеджменту, інвестиції не тільки сприяють формуванню національних інвестиційних ринків, але й пожвавлюють ринки товарів та послуг.

На сучасному етапі економічного розвитку країни при різновиді складних кризових економічних процесів важливим питанням є рівень інвестиційного клімату в державі. Оцінка інвестиційного клімату - це загальний стан економічної ситуації в країні і потреби в залученні додаткових ресурсів, яка присутня в різних сферах соціально-економічного розвитку держави, регіону.

Актуальність дослідження. Інвестиції – ключовий елемент економічного зростання країни, що забезпечує збільшення певної частини щорічного валового внутрішнього продукту країни. Україна перебуває в переліку країн з найнижчою інвестиційною привабливістю. Це наслідок зменшення ділової активності більшості суб'єктів господарювання, погіршення інвестиційного клімату та можливостей бюджетів усіх рівнів. В Україні існує нестача інвестиційних ресурсів та відсутність сприятливих умов для їх накопичення. Сьогоднішнє покращення і формування сприятливого інвестиційного клімату в державі позначиться на її майбутньому.

Дослідженням інвестиційної сфери займалися такі науковці, як І. Бланк, О. Мельник, Н. Навроцька, І. Павленко, М. Долішній, І. Гришова, В. Кужель, С. Стоянова-Коваль, В. Кардаш, І. Крюкова, В. Федоренко, А. Пересада, С. Покропивний, У. Шарп. Питання дієвості залучення іноземних інвестицій обговорюється також багатьма політиками, науковцями та громадськими діячами. Тим не менш, воно залишається неповністю вивченим та потребує подальшого поглибленого дослідження, тому що інвестиційний клімат у країні досі залишається несприятливим.

Об'єктом дослідження є інвестиційний клімат України.

Предметом дослідження є фактори формування інвестиційного клімату і його вплив на інвестиційну діяльність України.

Метою роботи є дослідження інвестиційного клімату в Україні, визначення основних проблем та необхідності активізації інвестиційної діяльності, виявлення факторів, що впливають на інвестиційний клімат, шляхом аналізу теоретичних положень і діючого законодавства у сфері інвестиційної діяльності. Формування окремих рекомендацій щодо стимулювання інвестиційної діяльності в національній економіці, вдосконалення законодавства в частині покращення інвестиційного клімату України.

Для досягнення поставленої мети потрібно розв'язати такі **завдання**:

- 1) визначити сутність поняття інвестиційного клімату і факторів його формування;
- 2) провести оцінку інвестиційного клімату в Україні;
- 3) дослідити сучасний стан інвестиційної діяльності і проблеми, з якими зіштовхуються іноземні і національні інвестори;
- 4) запропонувати можливі напрямки покращення інвестиційного клімату України в найближчій перспективі.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань використані такі методи дослідження, як економічний аналіз, статистичний й порівняльний методи.

1. Поняття інвестиційного клімату та фактори його формування

Сприятливий інвестиційний клімат є головним чинником залучення інвестицій для структурної перебудови економіки, впровадження інноваційних технологій, нарощування основних фондів підприємств, покращення рівня життя населення та швидкого економічного зростання держави. Досвід багатьох країн світу показує доцільність залучення іноземних інвестицій. Чим більш активним є інвестиційний процес, тим більш швидше здійснюються ефективні ринкові перетворення. Іноземні інвестори при прийнятті рішення про залучення інвестицій, перш за все, враховують інвестиційний клімат країни. Тому його поліпшення на сучасному етапі є найголовнішим завданням для України, що і обумовлює актуальність теми дослідження.

Інвестиційний клімат держави – це сукупність політичних, правових, економічних та соціальних умов, що зумовлюють привабливість і доцільність інвестування в ту або іншу господарську систему (економіку країни, регіону, корпорації)[11].

По відношенню до територіальних економічних систем, поняття "інвестиційний клімат" вживається поряд з категорією "інвестиційна привабливість". Ці поняття схожі, оскільки вони враховують найбільшу кількість факторів, які впливають на процес прийняття інвестиційних рішень та майбутню реалізацію інвестиційних проектів.

Важливою особливістю категорії "інвестиційна привабливість" є те, що вона містить суб'єктивну оцінку майбутнім інвестором умов інвестиційного клімату. У свою чергу, інвестиційна активність є матеріалізацією інвестиційних рішень інвесторів як результат їх суб'єктивної оцінки привабливості умов інвестиційного клімату.

Отже, інвестиційний клімат (країни, регіону, галузі, підприємства) являє собою поєднання інвестиційної привабливості і інвестиційної активності, яке формує платоспроможний попит на інвестиції.

Основними параметрами, які визначають інвестиційний клімат в країні, є політична і соціальна стабільність, фундаментальні основи правової системи, стан економіки, система прийому іноземного капіталу, зокрема, режим оподаткування, величина митних зборів і акцизів, порядок реєстрації підприємств з іноземною участю та інше. На сьогодні одним з сильних дестабілізуючих чинників є незавершеність і нестійкість українського законодавства по іноземних інвестиціях [8].

Іноземний інвестор, маючи великий вибір країн, куди він може помістити капітал, вибирає ту країну, в якій є найбільш сприятливі умови для капіталовкладень. Він оцінює їх, звертаючи особливу увагу на те, наскільки ці умови стабільні і як довго вони будуть зберігатися. Якщо довгострокові перспективи для іноземного інвестора сприятливі, він може не звернути уваги на тимчасові труднощі. Якщо ж немає стабільності, і вона не є видимою в майбутньому, то ніякі заходи не привернуть уваги іноземного інвестора [1,2].

Негативний вплив на інвестиційний клімат спричиняє непрозорість, тобто відсутність ясних, чітких, легко зрозумілих і загальноприйнятих методів ведення діяльності на світових ринках капіталу і в національній економіці.

І якби в Україні були зроблені необхідні заходи для підвищення прозорості економіки до рівня розвинутих країн, то це дало б значний ефект для загального рівня розвитку країни.

Створення сприятливого інвестиційного клімату залежить від дії ряду факторів. Визначення, групування і використання факторів, які впливають на інвестиційний клімат, є важливим і відповідальним процесом, від якого багато в чому залежать управлінські рішення суб'єктів інвестиційного ринку. Загалом, під фактором, що впливає на інвестиційний клімат, розуміється процес, явище, дія об'єктивного або суб'єктивного характеру, що здатні змінити умови здійснення інвестиційної діяльності на певній території.

Виділяють п'ять груп факторів, під впливом яких формується інвестиційний клімат [5]:

– рівень розвитку продуктивних сил та стан інвестиційного ринку (стан та структура виробництва; рівень розвитку робочої сили; стан ринку інвестицій та інвестиційних товарів, ринку цінних паперів);

– політична воля влади та правове поле держави (створення відповідної законодавчої та нормативної бази; досягнення стабільності національної грошової одиниці; рівень розвитку валютного регулювання; забезпечення привабливості об'єктів інвестування);

– стан фінансово-кредитної системи та діяльність фінансових посередників (рівень інвестиційної діяльності банків; інвестиційна політика Національного банку України);

– статус іноземного інвестора (режим іноземного інвестування; діяльність міжнародних фінансово-кредитних інституцій; наявність вільних економічних та офшорних зон);

– інвестиційна активність населення (відносини власності в державі; стан ринку нерухомості; виконання державної програми приватизації).

Варто зазначити, що в різних підручниках оцінки кількості факторів, які описують інвестиційні процеси, істотно змінюється і може складати від десяти до ста і більше.

Особливу роль у створенні сприятливого інвестиційного клімату відіграє держава, яка має підпорядкувати єдиній меті поточні завдання, фактори, обмежуючи або стимулюючи у певні періоди розвиток окремих видів діяльності, галузей, регіонів. Важливим аспектом формування інвестиційного клімату є законодавче узгодження національних правових актів у інвестиційній сфері з міжнародними, щодо захисту прав власності іноземних інвесторів.

Перспективи на покращення інвестиційного клімату в Україні залежать не тільки від дій влади, але й від наполегливості потенційних інвесторів у реалізації впливу на уряд. Так чи інакше, але капітал має здатність накопичуватись і вимагає інвестицій. Рано чи пізно баланс інтересів між владою і капіталом встановиться, і процес покращення інвестиційного клімату стане незворотнім.

Таким чином, саме за допомогою комплексної оцінки дій суспільних факторів, які характеризують готовність політико-економічної системи до реформування та ймовірний рівень інвестиційних ризиків, які приймаються до уваги потенційними інвесторами, можливо визначити привабливість інвестиційного клімату країни.

2. Оцінка інвестиційного клімату в Україні впродовж 2013-2015 рр.

Україна має значний інвестиційний потенціал, зокрема: є одним з найбільших ринків в Європі; володіє багатими природними ресурсами; має високий рівень наукових досліджень і розробок у багатьох областях науки і техніки та значний науково-технічний потенціал; володіє неабияким сільськогосподарським потенціалом (вигідне географічне положення, сприятливий клімат, родючі ґрунти); має добре розвинену інфраструктуру. Окрім того, привабливість української економіки для іноземних інвесторів ґрунтується на наявності порівняно дешевої кваліфікованої робочої сили, і більш менш сформованого законодавства.

Однак, незважаючи на ці значні переваги, інвестиційна привабливість України сьогодні залишається не на високому рівні, тому що інвестиційний клімат в Україні є досить ризикованим. Події 2013- 2014 рр. в Україні значно погіршили економічну ситуацію в національній економіці та змінили зовнішньоекономічну діяльність нашої держави. Збройний конфлікт на Сході України, звуження або закриття російського ринку мали вкрай негативний вплив на платіжний баланс країни [3]. Детальніше можна проаналізувати інвестиційний клімат в Україні впродовж 2013-2015рр.

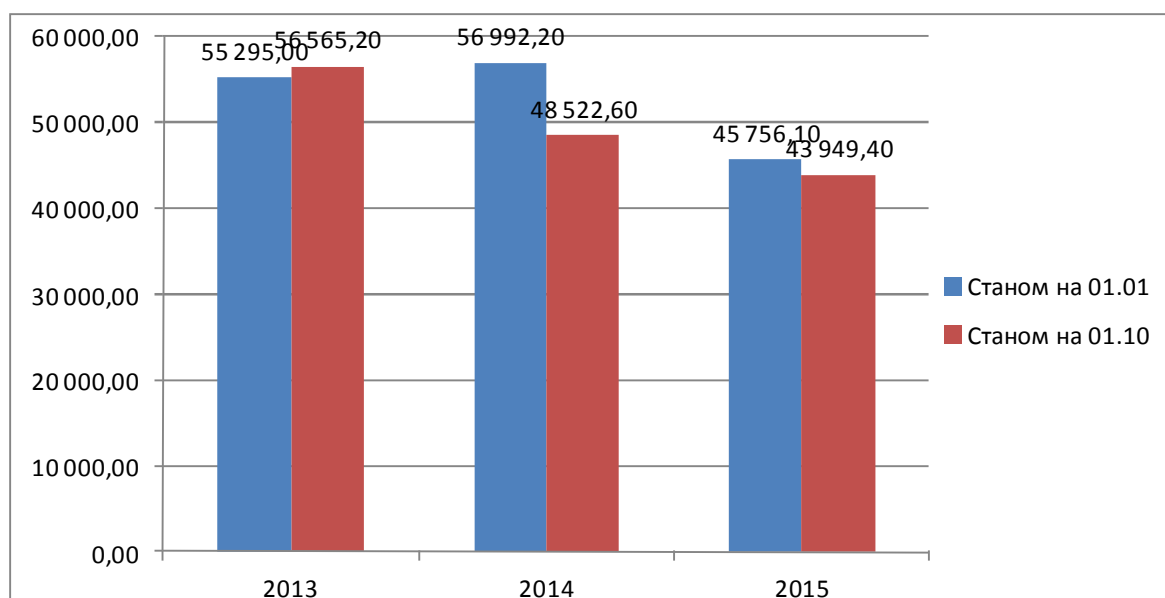

Рис. 2.1. Обсяг іноземних інвестицій в економіку України за період 2013-01.10.2015 рр. (млн. дол. США)

За даними Державної служби статистики обсяг залучених іноземних інвестицій в 2013 році становить 56,5 млн. дол., що на 3,7% більше порівняно з 2012 роком. В 2013 році спостерігається найбільший обсяг прямих іноземних інвестицій в національну економіку. Зважаючи на складне політично-економічне становище в Україні з 2013 року по 2015 р. обсяг залучених інвестицій зменшився з 56,9 млн. дол. до 43,9 млн. дол. або на 22,8% (Рис. 2.1) [10, 14].

Це свідчить про несприятливий інвестиційний клімат в нашій країні для прямих інвестицій іноземних інвесторів. Варто зазначити, що майже всі залучені іноземні кошти спрямовуються у розвинені сфери економічної діяльності (Рис. 2.2).

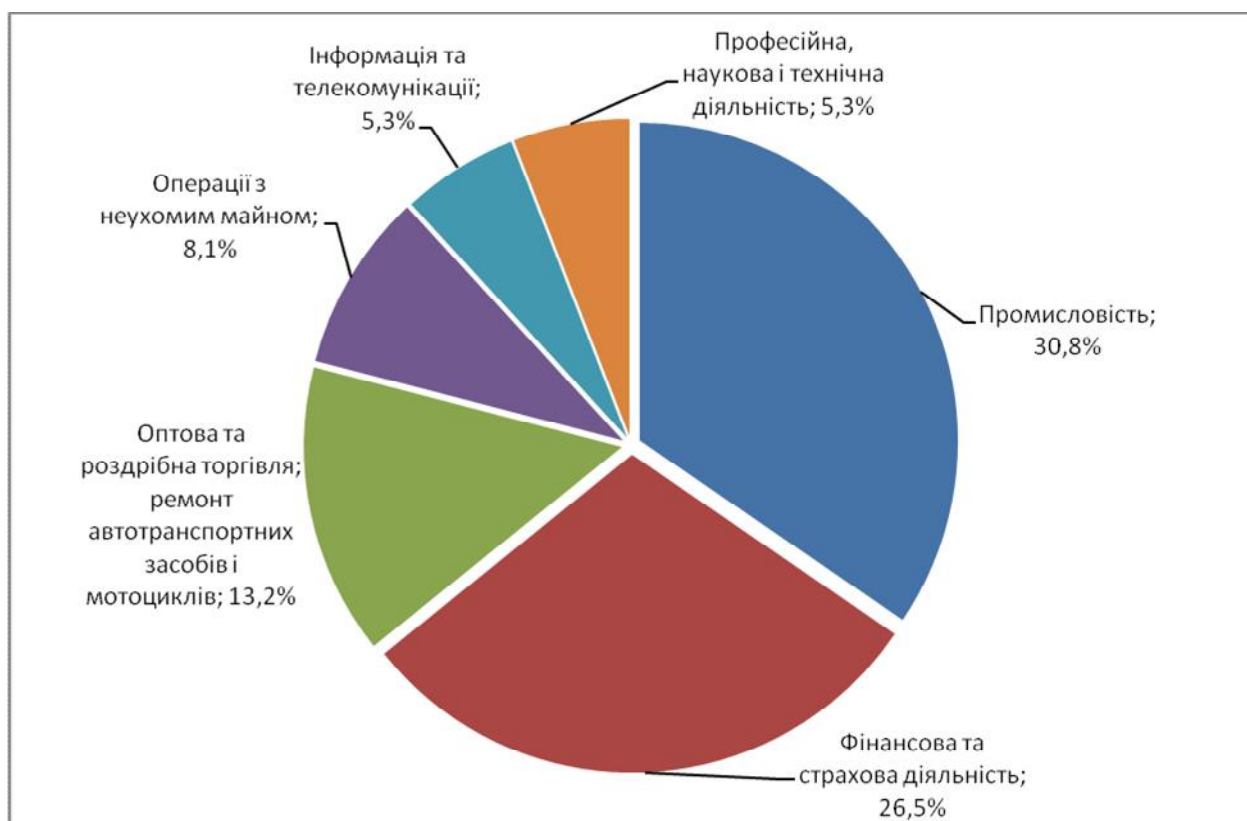

Рис. 2.2. Структура прямих іноземних інвестицій в економіці України за видами економічної діяльності станом на кінець 2015 р.

Найбільш привабливими сферами економіки України для іноземних інвесторів станом на 2015 р. є: промисловість - 30,8% (13,5 млн. дол.), фінансова та страхова діяльність - 26,5% (11,6 млн. дол.) та оптова і роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів - 13,2% (5,8млн. дол.) [10].

Десятка основних країн-інвесторів, на які припадає більше 83% прямих іноземних інвестицій, складається з: Кіпру – 12274,1 млн.дол. (28,6%), Німеччини – 5489,0 млн.дол. (12,8%), Нідерландів – 5108,0 млн.дол.(11,9%), Російської Федерації – 2685,6 млн.дол. (6,3%), Австрії – 2354,3 млн.дол. (5,5%), Великої Британії – 1953,9 млн. дол. (4,6%), Віргінських Островів (Брит.) – 1872,6 млн.дол. (4,4%), Франції – 1539,2 млн.дол. (4,2%), Швейцарії – 1371,2 млн.дол. (4%) та Італії – 966,6 млн. дол.(3,5%) [10].

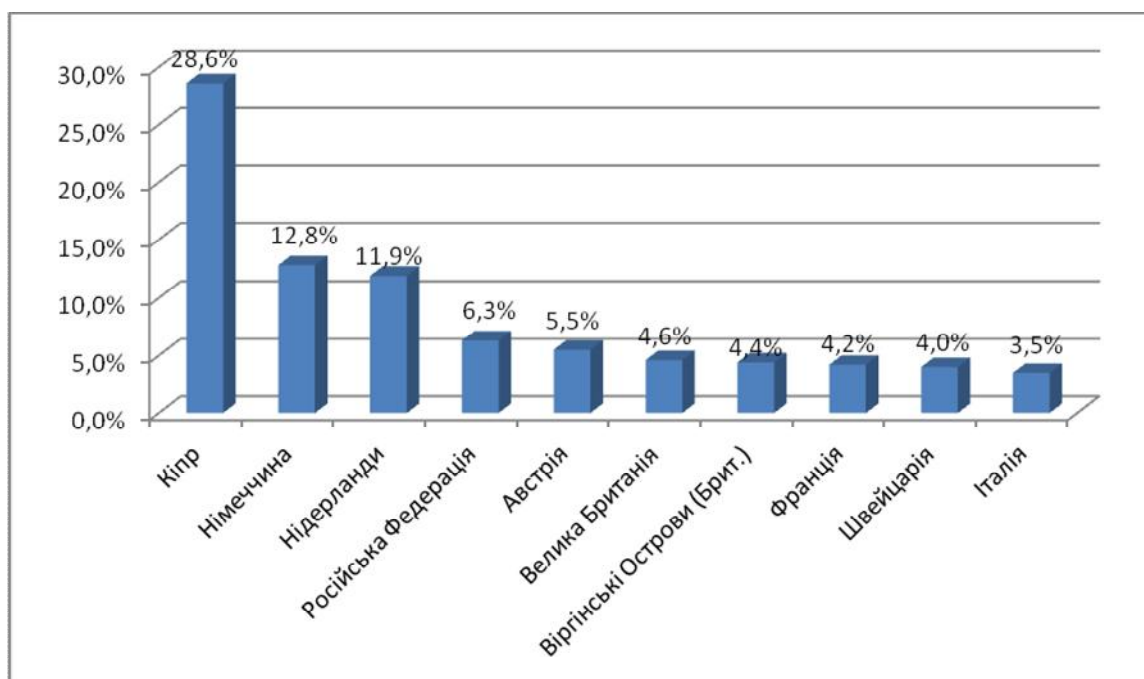

Рис. 2.3. Розподіл прямих іноземних інвестицій в Україну за основними країнами-інвесторами станом на 2015 р.

Окрім прямих іноземних інвестицій, залучаються також і капітальні інвестиції в національну економіку (Рис. 2.4).

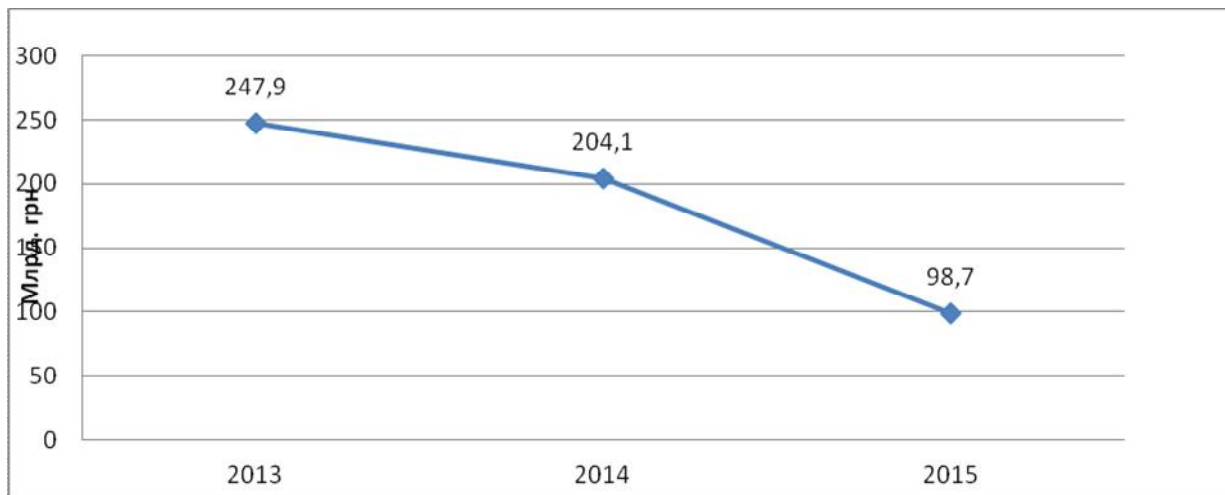

Рис. 2.4. Розмір капітальних інвестицій в національній економіці впродовж 2013 – 2015 рр. (млрд. грн.)

Впродовж 2013 – 2015 рр. розмір капітальних інвестицій в національній економіці зменшився на 149,2 млрд. грн., або на 60,1% [7]. Причиною цього, на мою думку, стали воєнні дії на Сході України, тому що основна частина підприємств, які мають великі прибутки і можуть здійснювати інвестиції, розташовані в Донецькій і Луганській областях.

Розглянемо структуру капітальних інвестицій за джерелами фінансування впродовж 2013 – 2015 рр. (Рис. 2.5):

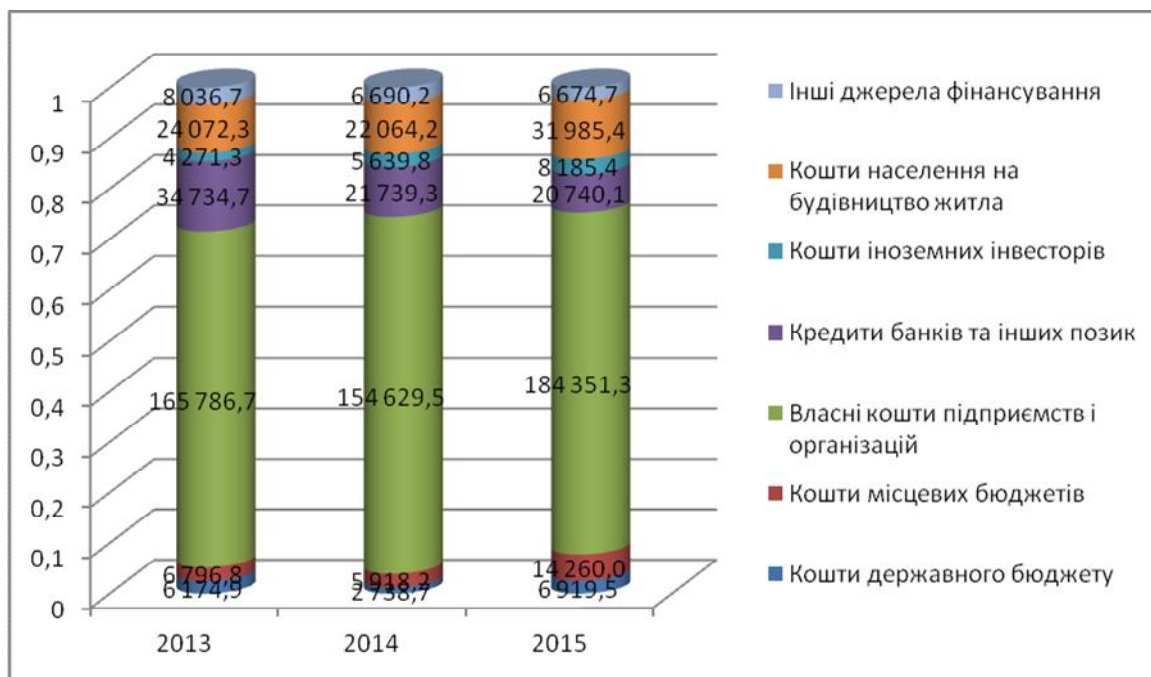

Рис. 2.5. Структура капітальних інвестицій за джерелами фінансування впродовж 2013 – 2015 рр.

На рисунку чітко видно, що першочерговим джерелом фінансування капітальних інвестицій є власні кошти підприємств і організацій, за рахунок яких у 2015 р. освоєно 69,3% капіталовкладень.

Частка кредитів банків та інших позик у загальному обсязі становила 10,2% усіх капітальних інвестицій.

Обсягом державних і місцевих бюджетів освоєно 3,0% капіталовкладень.

Частка коштів іноземних інвесторів становила 4,1% усіх капіталовкладень, а частка коштів населення на будівництво житла – 10,7%. Інші джерела фінансування становили 2,7% [10, 4].

Сьогодні існує досить велика кількість рейтингів інвестиційного клімату держави або інвестиційної привабливості, основним з яких є рейтинг країн за інвестиційною привабливістю BDO International Business Compass (IBC), який оприлюднюють Гамбурзький інститут світової економіки (HWWI) спільно з німецькою аудиторською компанією BDO AG [16].

Україна в рейтингу за 2015 рік займала 89 місце із 174 країн, і входила до переліку країн, які показали найкраще зростання за рік, нарівні з Латвією і Білорусією. У 2014 році наша країна займала 109 місце.

У рейтингу за 2016 рік України посіла 130 місце. Її сусідами на сьогодні є Алжир (129) і Ірак (131) [15]. Аби змінити цю тенденцію погіршення інвестиційної привабливості країни, необхідні рішучі реформи, які забезпечать ріст ВВП щонайменше 10% щороку. Це неможливо без детінізації економіки та формування сприятливого регулятивного середовища.

Розглянемо також й інші показники, які характеризують інвестиційну привабливість країн, і позицію України в цих рейтингах протягом 2013 – 2015 років (Таблиця 2.1) [19].

Місце України у світових рейтингах, що характеризують інвестиційну привабливість країни за період 2013-2015 рр.

Показники	Роки		
	2013	2014	2015
Індекс глобальної конкурентоспроможності (GlobalCompetitivenessIndex) (GCI)	84 (з 148)	76 (з 144)	79 (з 140)
Індекс ведення бізнесу (The Doing Business)	137(з 184)	112 (з 189)	96 (з 185)
Індекс економічної свободи (Heritage Foundation)	163 (з 179)	155 (з 179)	162 (з 178)

За період 2013 – 2015 рр. позиція України за Індексом глобальної конкурентоспроможності спочатку піднеслася на 8 позицій, а пізніше опустилася на 3 позиції. Це свідчить про те, що українська економіка не здатна зростати у довготривалій перспективі. Причинами цього є ріст інфляції, погіршення регулювання фондового ринку.

Особливу увагу привертає той факт, що в період 2013 – 2015 рр., під час ведення воєнних дій на Сході України, наша країна покращила свої позиції в Індексі ведення бізнесу. Це відбулося внаслідок сплати податків, відновлення платоспроможності підприємств, збільшення показника захисту інвесторів[20].

В рейтингу Індексу економічної свободи Україна є на найнижчому рівні з усіх інших показників. Причинами цього є погана ситуація з гарантіями прав власності, інвестиціями, управлінням державними витратами. Сусідами України в цьому рейтингу є Болівія і М'янма[17].

Проведений аналіз інвестиційного клімату свідчить проте, що клімат для залучення іноземних інвестицій в Україну не є сприятливим для інвесторів. Причиною цього є відсутність практичних кроків українського законодавства, які б забезпечували економічну свободу та захист інтересів всіх учасників бізнес-процесів при зрозумілих правилах ведення бізнесу.

3. Проблеми та напрями активізації інвестиційної діяльності в національній економіці

Розвиток сучасної економіки України неможливий без активізації інвестиційної діяльності, пошуку та залучення надійних інвесторів, які б розміщували свої інвестиції на довгострокові терміни, забезпечуючи цим стабільний розвиток важливих ланок господарства. З урахуванням стану економічного потенціалу України й обмеженості внутрішніх інвестиційних можливостей, протягом усього періоду трансформації економіки, український уряд намагається створити всі умови для сприятливої інвестиційної діяльності.

Сьогодні в Україні інвестиційна діяльність перебуває на низькому рівні законодавчого врегулювання, що призводить до зниження рівня застосування її на практиці. Тому визначення тенденцій розвитку інвестиційної діяльності й напрямків підвищення її активізації може посприяти подоланню інвестиційної кризи.

Інвестиційну діяльність можна трактувати двома способами – у широкому та вузькому розумінні. У широкому розумінні, на думку Л.М. Петренко, інвестиційна діяльність – це діяльність, пов'язана із вкладенням коштів в об'єкти інвестування з метою одержання прибутку [12].

У вузькому ж розумінні, як зазначає В.Г. Федоренко, інвестиційна діяльність, власне інвестування, визначається як процес перетворення інвестиційних ресурсів у вкладення [18].

На мою думку, інвестиційну діяльність краще розглядати у широкому розумінні та визначати її ефективністю використання інвестиційних ресурсів.

Сьогодні Україна стоїть на шляху всебічних і всепоглинаючих перетворень. За таких умов проблема налагодження стабільної інвестиційної діяльності стає однією з першочергових [9].

Стан і ефективність інвестиційної діяльності в країні залежить насамперед від відповідної державної і регіональної інвестиційної політики,

виконання обов'язків якої зумовлюється наявністю чіткого механізму її реалізації [13].

На сьогодні, механізм реалізації інвестиційної політики є не досконалим, що супроводжується проблемами активізації інвестиційної діяльності в національну економіку. Головними з яких є:

- недосконала й нестабільна законодавча база;
- відсутність чіткої стратегії уряду на рахунок залучення інвестицій;
- неналежна підготовка інвестиційних проектів і програм та їх неефективність;
- низький розвиток інвестиційних інструментів та інвестиційного ринку;
- чималий податковий і адміністративний тиск на об'єкти підприємництва;
- не вирішеність питань щодо захисту прав власності інвесторів;
- високий рівень корупції в органах державної влади;
- нестабільність роботи фінансової системи країни;
- низький рівень платоспроможності в країні.

Самі інвестори в якості негативних чинників, які не дозволяють інвестувати свої кошти в Україну, називають: збільшення тиску фіскальних органів, коливання валютного курсу і валютної політики НБУ, ускладнення політичної ситуації у зв'язку з воєнними діями, корупцію і слабку судову систему [6].

Іноземні інвестори стикаються з невизначеністю на рахунок того, наскільки їхні інвестиції в Україну охороняються в час збройного конфлікту й воєнної окупації на її території. Це призводить до того, що збройні заворушення на сході України відіграють вирішальну роль у зриві потоку інвестицій в українську економіку.

З огляду на проблеми, важливим є визначити пріоритети в інвестиційній діяльності, які б забезпечили найвищий рівень її ефективності. З метою суттєвої активізації інвестиційної діяльності необхідно вжити, на мою думку, наступні

заходи: – вдосконалити організаційні, правові та економічні умови діяльності інвесторів в Україні;

– розробити низку правових актів, спрямованих на недопущення порушень прав інвесторів, зокрема, щодо захисту інвестицій та зменшення інвестиційних ризиків;

– зменшити напрями інвестування з урахуванням існуючого інноваційного потенціалу;

– проводити послідовну політику щодо активізації організаційного та інформаційного забезпечення залучення інвестиційних ресурсів;

– залучати іноземних партнерів до впровадження інвестиційних проектів, які спрямовані на освоєння нових технологій або випуск нової продукції;

– розроблення та впровадження регіональних програм інвестування, зокрема, надання державної підтримки розвитку депресивних територій, й пріоритетне залучення інвестицій у ті галузі, які особливо потребують інвестування;

– розвивати інвестиційний ринок та сприяти його інтеграції у світовий простір.

Запровадження розглянутих вище заходів для залучення та використання національних та іноземних інвестицій дає можливість стверджувати, що вони охоплюють досить важливе коло питань і їх реалізація дозволить суттєво активізувати інвестиційну діяльність та позитивно вплине на економічний розвиток держави в цілому.

Отже, як підсумок, можна сказати, що сьогодні в Україні інвестиційна діяльність не на високому рівні, але якщо проводити її активізацію можливе піднесення її рівня. Особливо важливим є потреба в удосконаленні державної інвестиційної політики, створенні ефективної системи регулювання інвестиційної діяльності, спрямованої на довгострокову перспективу. Пряма підтримка державою рівня та інтенсивності інвестиційних процесів є, на мій погляд, вирішальною умовою структурної перебудови економіки країни. Саме

вона приносить реальні результати у вигляді досягнення й підтримки стабільних темпів соціально-економічного зростання в країні.

Висновки

Проведене дослідження показало, що Україна має великий потенціал, щоб бути однією з ключових країн по залученню іноземного капіталу. Цьому сприяє її великий природно-ресурсний потенціал, вигідне економіко-географічне положення, кваліфікована робоча сила, чималий внутрішній ринок, місце в світовій геополітичній політиці провідних країн світу.

Економіка України для іноземців – це об'єкт світового господарства, в який можна і варто вкладати капітал. Іноземці виявляють великий інтерес до інвестування в економіку України. Але активізація іноземних інвестицій можлива лише в випадку політичної стабільності, відновлення національної економіки та появи позитивних тенденцій у відродженні виробництва. Для іноземних інвесторів головним значенням є стабільність і прозорість економіки країни в цілому. Світовий досвід показує, що основні грошові потоки стратегічних інвесторів спрямовуються не так у місця, де створені максимальні пільгові умови, а у країни, економіка яких стабільно і послідовно розвивається на власній внутрішній основі.

На формування інвестиційного клімату України впливає ряд факторів, серед яких на перший план виходять інвестиційні ризики, зумовлені складною політичною ситуацією, що склалася в країні через воєнні дії на Донбасі та анексію Криму. Вирішення цих проблем на сьогодні є головним завданням для нашої країни. Для стимулювання інвестиційної діяльності та покращення інвестиційного клімату в Україні необхідно також сформулювати стабільну довгострокову державну політику у сфері іноземного інвестування, яка буде полягати в співпраці з іноземними інвесторами, сприянні в залученні капіталу, контролі за станом ринку. Також потрібно стабілізувати курс гривні до основних світових валют, зменшити вплив корупції.

На сучасному етапі необхідно використати весь комплекс важелів (державних та ринкових) для створення привабливого інвестиційного макросередовища і залучення великого обсягу інвестиційних ресурсів у

національну економіку. При запровадженні в життя стабілізуючих заходів в країні будуть створені всі необхідні умови для покращення інвестиційного клімату і, відповідно, зросте потік прямих іноземних інвестицій уже в найближчій перспективі.

Список використаних джерел

1. Близнюк, А. О. Інвестиційна діяльність в період економічної кризи [Текст] / А. О. Близнюк, О. М. Шершенюк // Економіка. Фінанси. Право. – 2016. – № 11. – С. 4-6.
2. Денисенко, М. П. Іноземне інвестування економіки України [Текст] / М. П. Денисенко // Актуальні проблеми економіки. – 2016. – № 7. – С. 70-77.
3. Західна, О. Р. Інвестиційний клімат України в період АТО (2014-2015 рр.) та шляхи його покращення [Текст] / О. Р. Західна // Економіка. Фінанси. Право. – 2016. – № 5. – С. 22-25.
4. Інвестиційний клімат в Україні [Електронний ресурс] / МЗС України. – 2012. Режим доступу: <http://mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/economic-cooperation/invest-climat>
5. Кардаш В.І. Рівень державної підтримки галузі, як додатковий показник, що визначає її інвестиційну привабливість // Вісник ДУ «Львівська політехніка». Випуск № 369. – Львів. – 2005. – с.129-132
6. Карлін, М. І. Фінансова система України [Електронний ресурс] / М. І. Карлін. – Режим доступу : http://libfree.com/182666578finansifinansova_sistema_ukrayini_karlin_mi.html
7. Майорова, Т. В. Капітальні інвестиції: сутність та проблеми реалізації в кризових умовах [Текст] / Т. В. Майорова, В. В. Крук, Я. В. Шевчук // Інвестиції : практика та досвід. – 2015. – № 21. – С. 12-16.
8. Мельник О.О. Інвестиційний клімат в Україні / О.О. Мельник // Фінанси України. – 2010: №8. с. 61-65
9. Нікітіна А.В. Інвестиційна діяльність в Україні: сучасний стан і перспективи розвитку / А.В. Нікітіна // Вісник Запорізького національного університету – 2012. – № 2(6). – С. 161-165.

10. Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
11. Пересада А.А., Управління інвестиційним процесом. – К.: Лібра, 2004. – 472с.
12. Петренко Л.М. Теоретичні аспекти дослідження інвестиційної діяльності / Л.М. Петренко // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. – Вип. 22, ч. II – 2012. [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_22\(2\)_ekon/stat_20_1/54.pdf](http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_22(2)_ekon/stat_20_1/54.pdf)
13. Проблеми та перспективи покращення інвестиційного клімату України // Економічні науки. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=20342>.
14. Румянцева, С. Прямі іноземні інвестиції в Україну [Текст] / С. Румянцева // Цінні папери України. – 2015. – № 36-37. – С. 19.
15. Рейтинг інвестиційної привабливості : Україна опускається на дно. – 2016 . [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.businessz.com.ua/news/27/1229>
16. Сіржук, Р.Індекс інвестиційної привабливості України [Текст] / Р. Сіржук // Цінні папери України. – 2015. – № 44-45. – С. 12.
17. Україна – на 162-му місці в рейтингу економічних свобод. – Офіційний сайт РадіоСвобода. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.radiosvoboda.org/content/article/26815953.html>
18. Федоренко В.Г. Інвестознавство. Підручник. – 3-тє вид., допов. / В.Г. Федоренко – К.: МАУП, 2004. – 480 с.
19. Федорчак, О.Міжнародні індекси інвестиційної привабливості України [Текст] / О. Федорчак // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. – 2016. – № 3. – С. 21-28.
20. Чухай Г. Україна у рейтингу глобальної конкурентоспроможності 2015. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reforms.in.ua/ua/news/ukrayina-u-reytingu-globalnoyi-konkurentospromozhnosti-2015>

